

Türkiyede Beşinci Kol

Türk milletinin özlüğü için de böyle bir vasfın yokluğu her vesile ile anlaşılıyor..

Türkün tek şiarı: İstiklâl, Tek gidiş yolu: Millî Birlik

ETEM İZZET BENİCE

Ankara Ağırceza mahkemesinde, Alman Büyükelçisi Von Papen'in şahsına ve Türk - Alman dostluğunun gidişine karşı hazırlanan suikast teşebbüsünün muhakemesi bir defa daha isbat ediyor ki, Türkiyede Türk milletinin özlüğü içinde adama «Beşinci kol» dan denilen tek kişi bulmaya imkân yoktur.

Bu netice ile milletçe bîhakkın güvenebiliriz. Tarih boyunca da beşinci kol daima Türkdüğün yayıldığı bölgelere harp âleti olarak harpten önce götürülmüş ve fakat, Türk milletinin içine ve arasına beşinci kol girememiştir. Osmanlı İmparatorluğunun son yıkılış tarihinde bile beşinci kol Türk milletinin içinde tutunamamış, Türk milleti kendi istiklâl, kurtuluş ve kuruluşu için Osmanlı İmparatorluğu kuvvetleri ile muharebe etmiş; hiyanet, infirak, isyan, ihtilâl, sabotaj, casusluk, düşmanla ve düşmanlarla birlik oluş daima Türk olmanın unsurlarının tarafında kalmıştır. O günden bu yana Türk İstiklâl Savaşı'nın Türk milletinde perçinlediği istiklâl aşkının, efendi millet olmak vasfı ve hürsünün tek fert üzerinde dahi zerre kaybetmemiş olarak sürdürdüğünü günün ve bu harbin binbir türlü tezahürü içinde gururla müşahade ve tesbit etmiş bulunuyoruz.

Ankara Ağırceza mahkemesinde cereyan eden dava Türk zabıtasının uyanıklık, dikkat, ihtisat ve yüksek kabiliyet imtihanının dünyaya karşı en son bir vesikasını teşkil ettiği kadar yine Türk

millî ahlâk ve karakterinin asılmaz, aşındırılmaz, vatan aleyhine bir fert kazanılmaz haldeki yüksek kıratının, asil cevherinin de yine dünyaya karşı bir kere daha dikkat ve ibret verecek misalinin teşkil etmektedir.

Bu muhakemenin bütün seyri gösteriyor ki, Türkiyede Türk vatandaşının, Türk milletinin selâmet ve emniyeti aleyhine tek Türk kazanılmaz, tek Türk herhangi bir ecebi arzu ve desisesinin en büyük menfaatler karşısında bile âleti ve kulu olamaz. Bunun arki cevherlerimize borçlu olduğumuz kadar İstiklâl Savaşımıza ve onu takip eden devrimlerdeki ruh ve mâna varlığına, Türk Cumhuriyet rejiminin Türk-

(Devamı 3 üncü Sahifede)

Sarhoş katil sabıkalı Kemal

Hindistan Meselesi Çıkmaza Giriyor!

Krips bu sabahki Kongreyi Tâlik etti!

Müslüman cemaati de teklifleri reddetti

Londra 9 (A.A.)— B.B.C. Yeni Delhi'den bildirildiğine göre Sir Krips bu sabahki kongreyi gayri muayyen bir zamana talik etmiştir. Maamafih muğlak ve esassız meselelerin halli için bir ümit gansının mevcut olduğu kongrenin bir hafta sonra toplanacağı tahmin edilmektedir.

Yeni Delhi 9 (A.A.)— Hind konferansı komitesinin Müslüman cemaati şubesi olan Momin, şu kararı kabul etmiştir:

Kripsin teklifleri, Hind müslüman kütüphanelerini tatmin etmemekte ve tadil edilmekte olduğu kabulü imkânsız bulunmaktadır.

Karar, tasarlanan birliğe girmenin hakkını eyaletlere veren teklife de muhalefet etmekte ve Hindistan dayanışmasının, tamamiyetinin ve ittifadının Hind ve bilhassa Müslümanlar selâmeti bakımından esas teşkil ettiğini söylemektedir.

Rumen Başvekil Muavininin beyanâtı

Bükreş, 9 (A.A.)— Başvekil muavini B. Antonesko, Corentul gazetesine şu demecde bulunmuştur:

«Harpten sonra da iktisat ve ahlâk sahalarında buhranlar geçireceğiz. Ekonomik buhranı, şimdiden tedbir alanlar atlatacaktır. Siyasi sahada millî birlik politikası lazımdır; çünkü Rumenler bunun için kanlarını akıtmışlardır. Otoriter devlet kurmak yolundayız. Fakat bu müstebit dev-

(Devamı 3 üncü Sahifede)

Suikast Muhakemesi

Ankaradaki dünkü duruşmanın meraklı safahatını tam tafsilât ile veriyoruz

Abdurrahman memleketteki komünist arkadaşlarının nasıl çalıştıklarını anlattı

Pavlof — “Bunlar tahrik edilmişlerdir. Komünist değildir, diye ısrar ediyor - Yeni edebiyatçılar ve sesciler - Maznunların ihtilâttan menedildikleri iddiasını Müddeiumumî reddederek — “Mektup da yazabilirler, dedi

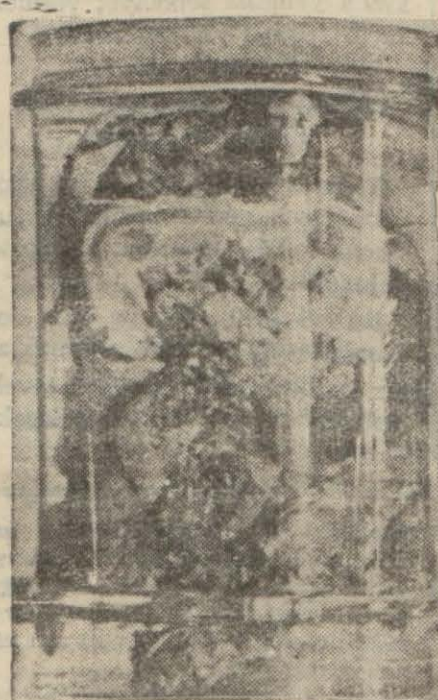
Şahitler listesinin Rusca olmamasına itirazda bulunan Pavlof — “Tebliğati imzadan istinkâf ediyorum,, dedi. Hâkim kendisine sordu: Mamele gözünüzün önünde cereyan ediyor. Hakikat açıkken Tas Ajansının yazdıklarına inanıyor musunuz?...

Rus maznunnardan Kornilof: — “Yanlış bir mânâ verilmemesi için arkadaşım Pavlof'la konuşmuyorum,, diyince Reis — “Bu kadar evhamlı olmayınız. Adaletin tecellisinden emin bulununuz,, dedi

Bomba hâdisesinin muhakemesine dün sabah Ankarada devam olduğunu bildirmiş ve muhakemenin dün saat bir kadar cereyan eden safahatını okuyucularımıza aynen vermiştik.

Davanın saat birden sonraki safahatları hakkında Ankaralı muhabirimizin verdiği enteresan tafsilâta dünkü sabah celsesinin husulâsını da bugün yazıyoruz.

Dünkü muhakemeye saat 9,30 da başlanmış ve evvelâ Pavlof söz alarak ifadelerin tercümesine 6 nisanı başlandığını, Süleyma-

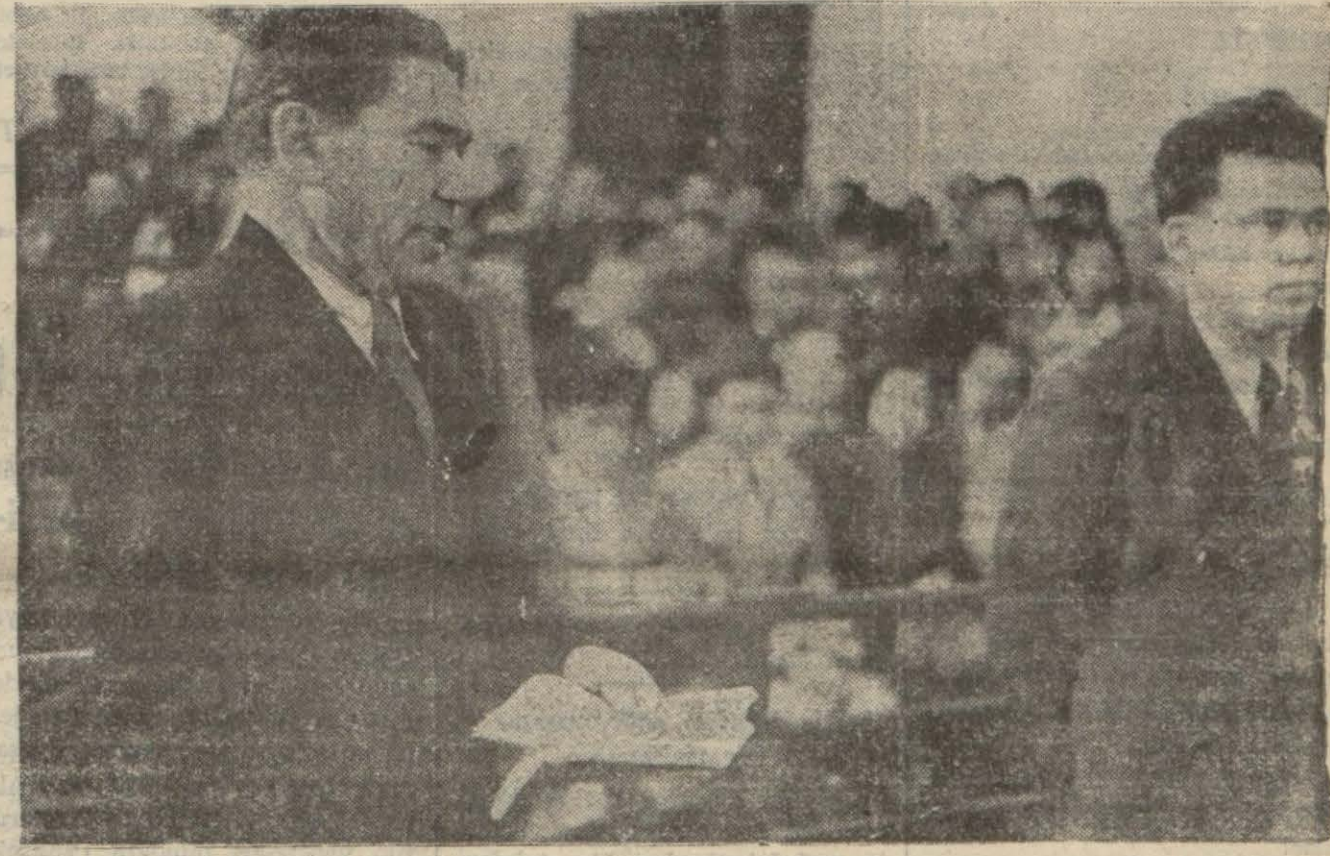
Elipdeki bombanın infilâkı ile berhava olan Üsküplü Ömer Tokat'ın vücudünden arta kalan parçalar bu kavanoz içinde dünkü muhakemeye getirilmiştir.

“Amerika için Rusya; hayatî Bir cephe dir,,

Moskovadaki yeni Amerikan Sefirinin gazetecilere izahatı

Londra 9 (A.A.)— Moskovanın bildirildiğine göre dün Kubisefe varan yeni Amerikan sefiri Am-

(Devamı 3 üncü Sahifede)

Dünkü muhakemeden bir intiba: Rus maznunnardan Pavlof elindeki notlara bakarak Abdurrahman'a sualler sorulmasını isterken. (Yanında diğer maznun Kornilof görülmektedir)

nın ifadesi ile diğer bazı evrakın tercümelerinin verildiğini, istidatlarının reddolunmuşunu söyleyerek bu celsenin başka bir güne talik olunmasını ve şahitlerin listesinin de kendisine verilmesini istemiştir.

Reis istidatların usulsüz olarak zabıt kâtibine verildiğini beyan etmiş, fakat bizim kanunlarımızda tarafların işlerini kolaylaştırmak için bir çok usullerin mevcut olduğunu, maznunnarın dileklerini mahkemede de söyleyebileceklerini beyan etmiştir.

Bundan sonra Pavlof zabıttaki bazı noktaların tashihini istemiş ve:

«— Abdurrahmanın verdiği ifadeye şimdilik itirazım yoktur. Ben onun şimdilik ifadesinden fazla şahsiyetini işle edeceğim» demiştir.

Diğer Rus maznun Kornilof da mahkemenin talik olunmasını istemiştir.

İnfilâk esnasında parçalanan Ömer Tokat'ın vücut ve kemiklerinden bakiye kalan parçalar da dünkü celsede bir kavanoza içerisinde mahkemeye getirilmişti.

Maznunnardan Abdurrahmanın gözleri de arasında bu kavanoza çevriliyor, sonra yüzünü buruşturarak gözlerini önüne eğdiriyor. Abdurrahmanın bundan çok

müteessir olduğu belli idi.

Kornilofun talik istediğinden sonra Pavlof; Abdurrahman'dan bazı sualler sormak istediğini tecrüman vasıtasile söylemiştir. (Devamı 4 üncü Sahifede)

Kornilof dünkü muhakeme esnasında önce elindeki Tütün ve gazeteye bakarak İzmirdeki esirler mübadelesine dair havadis okuyordu.

İzmirdeki ESİR Mübadelesi

Bu sabahki bütün Londra gazeteleri Hükümetimizin gösterdiği yardımdan bahsediyor

İngiliz ve İtalyan esirleri nasıl mübadele edildi

Londra, 9 (A.A.)— B.B.C.: İçindeki İtalyan harp esirlerini İzmir'e götürerek orada İtalyanların getirdikleri İngiliz esirlerini alan Liandoverycastle İngiliz hastane gemisi şimdi bir Mısır limanına doğru seyretilmektedir.

Bu sabahki bütün Londra gazeteleri mübadelede Türkiye hükû-

(Devamı 3 üncü Sahifede)

ESKİ MISIR Başvekili Tevkif Edildi

Londra 9 (A.A.)— Röyter ajansının Kahireden bildirildiğine göre, eski Mısır Başvekili Ali Mahir Paşa tevkif olmuştur.

Bu tevkif Başvekil ve aynı zamanda Mısırın askeri valisi olan Nahas Paşanın emrile yapılmıştır. Buna sebep olarak devletin emniyet ve selâmeti gösterilmektedir.

Hiç Yüzünden Çıkan Cinayet!

Meyhanede kafayı tütsüliyen bir sabıkalı “Tahtakalelileri hor gördü!..,, diye bir kadının dostunu öldürdü!

Polislere karşı da silâh çeken azılı şerir yakalanarak hapishaneyi boyladı

Dün Yenisehirde bir hiç yüzünden çıkan bir kavga sonunda bir genç bir kahveciyi bıçaklayarak öldürmüştür.

Vak'a şu suretle cereyan etmiştir: Tahtakalede oturan Kemal Buy-

(Devamı 3 üncü Sahifede)

FİLİPİNLERDE

JAPONLAR büyük bir taarruza geçti

Bu hücum şimdiye kadarkilerin en şiddetlisidir!

Vaşington 9 (A.A.)— Filipinlerde Bataan yarımadasında Japonlar şimdiye kadar görülmüş nisbette büyük ve çok şiddetli bir taarruza girişmişlerdir. Taarruz Amerikalıların yeni müdafaâ hatlarına tevcih edilmiştir. Japonlar bol miktarda pike taşıyıcıları kullanıyorlar. Bununla Amerikalıların geri hatlarını tahrib etmeye çalışıyorlar. Bundan başka içlerinde kıta ve top bulunan dubalarla kıyıda da hü-

(Devamı 3 üncü Sahifede)

Şark cephesinde

Kırım'da 3 Alman hücumu püskürtüldü

Buz denizinde 16 bin tonluk 2 gemi batırıldı!

Moskova 9 (A.A.)— Pravda gazetesinin harp muhabiri yazıyor: Kırım'da General Fon Appel kumandasında bir Alman tank tümeni şiddetli surette hırpalanmış ve bir gün zarfında 32 tank kaybetmiştir.

100 kadar Alman tankı, Rus hatlarını muayyen bir noktadan yarmak maksadile, şafak vakti sis ortasında ileri sürülmüşlerdir. Bunlar, müsait bir noktaya yerleştirilmiş bulunan Rus topçusu-

(Devamı 3 üncü Sahifede)

MİMARLAR ÜÇ SINIFA AYRILIYOR

Her nevî inşaat için azamî fiat tarifeleri tesbit edilecek

Mimarlar çizecekleri projelerden ve deruhte edecekleri inşaatın bu tarifeye göre ücret alacaklar

Şehrimizde ev, apartman, dükkân, fabrika ve emsali gibi inşaat işlerini deruhte eden bazı mimarların son zamanlarda yüksek ücret istedikleri ve bu ücretin tehliktir ettiği anlaşılmıştır.

Öğrendiğimize göre hem bu ka-bil şikâyetlere sebebiyet vermemek ve hem de inşaat mimarlarının alabilecekleri ücretleri bir esas dairesinde tesbit etmek üzere doktorlar ve avukatlar gibi mimarların da tasnif edilmesi muvafık görülmüştür.

Mimarlar birliği şehrimizdeki mimarları kazançlarına ve giriş-tikleri taahhüt işlerinin hacmine göre üç sınıfa tefrik edecektir.

Tekmil mimarlar birliğe mecburen yazılacak ve kendi kazançlarına göre bir aidat verecektir.

Mimarların çizecekleri projelerden ve deruhte edecekleri inşaatın alabilecekleri azamî ücret veya güzdeler de üç sınıfa göre ayrı ayrı tesbit olunacaktır. Bu tarifeden fazla ücret isteyen ve alan mimarlar hakkında takibat yapılacaktır.

Amerikada he ay 4 askerî fu ka kuruluyor

Londraya giden Amerikan Generali Marşalin beyanatı

Londra 9 (A.A.)— Amerikan ka Genelkurmay Başkanı General Marşal ile icar ve iare m-

(Devamı 3 üncü Sahifede)

Son 24 Saat İÇİNDEKİ HADİSELER

(Bu yazının memnuniyetle okunması
Tehsis bültenlerinden alınmıştır)

Tahsis eden: A. ŞEKİB

Budapeşten bildiriliyor: Belgrad matbuatı, cenubi Sırbistan'da çarpışan son cephelerin temizlenmesi işi esnasında 652 komünist öldürülmüş olduğunu, 300 komünistin de esir alındığını haber vermektedir.

ALMAN DENİZALTI LARI 16 DÜŞMAN GEMİSİ DAHA BATIRDI

Berlinden bildiriliyor: Alman denizaltıları, topyekün 104 bin tonluktaki 16 düşman gemisi batırmışlardır. Bunların 13 ü Amerika sahili açıklarında, 3 ü Afrika sahili açıklarında batırılmıştır.

HİNDİSTAN MESELESİ

Yeni Delhi'den bildiriliyor: Kongre enümeninin ilk kararında sebat edeceği, yani memleketi İngilizler hükümetinin tekliflerini reddetmesini tavsiye edeceği zannedilmektedir. Nehru İngiliz tekliflerinin bazı noktalara yeniden itiraz etmiştir. İngiliz planının reddedileceğini gösteren bazı münakaşalar vardır.

Bu münasebetle Lord Halifax bir demetçe bulunarak demistir ki: Teklifler reddedilirse İngiliz tera vazifesini tek başına yapacaktır.

HİND OKYANUSUNDA İNGİLİZ FİLOSU UMUMİ RİC'AT HALİNDE

Tokiyoda bildiriliyor: 5.6 nisan'da Japon donanması Hind Okyanusunda yaptığı hareket esnasında 20 düşman vapuru batırılmıştır. Hind denizindeki İngiliz filolarının Japon hücumları karşısında umumî ric'ate başladıkları tahmin edilmektedir. Bu nedenle istilen imdat işaretilerinin sayısı son derece artmaktadır.

DOĞU CEPHESİNDE YENİ MUHAREBELER

Almanlara göre — Alman kuvvetlerinin hücum teşebbüsleri mu-

Sırbistanda komünist çeteleri temizlenmiş — Alman denizaltıları 16 düşman gemisi daha batırdı — Hindistan meselesi — Hind Okyanusunda İngiliz filosu umumî ric'at halinde — Doğu cephesinde yeni muharebeler — Libya'da askeri durum — Uzak Doğuda yeni hareketler.

vaffakiyetle devam etmektedir. Birçok noktada düşman neticesiz hücumlarını tekrarlamıştır.

Ruslara göre — Leningrad'da Almanlar kuvvetli hücum küt'ale ile taarruzlar yapmışlardır. Sovyet küt'aları bir gece taarruzu esnasında iyice tahkim edilmiş bir Alman postasına girmişlerdir. Başka bir kesimde Sovyet küt'aları düşmanın müstahkem mevzilerinde dört kilometre ilerlemişlerdir.

Kırım'da çete müfrezeleri büyük bir kasabaya karşı taarruz yaparak 4 saat süren savaştan sonra şehre girmişlerdir.

LIBYADA ASKERİ DURUM

Libyada kayda değer bir değişiklik olmamıştır. İki taraf arasında mevzî keşif hareketleri ve hava faaliyeti cereyan etmiştir. Dün Mühver tayyareleri Maltaya 2000 inci defa olmak üzere ve şimdiye kadar görülmemiş nispete hücum etmişlerdir. Bu hususta henüz tam rapor almamıştır. Bundan başka Mühver tayyareleri İskenderiye üssüne de taarruz etmişlerdir.

UZAK DOĞUDA YENİ HAREKETLER

Müttefiklere göre — Filipinlerde Bataan cephesinde Filipin ve Amerikan küt'aları umumî bir ric'at yaparak yeni mevzilere çekilmişlerdir.

Japonlar, takam adanın en büyük parçası olan Manus'a asker çıkarmışlardır.

Müttefik tayyareler, Lao ve Koepang üzerine hava akımları yapmışlardır.

Son Telgraflar

Fransa Amerika- yı protesto etti

Vashington 9 (A.A.) — Fransa'nın Birleşik Amerika büyük elçisi Henry Hays, Fransız hükümetinin talimatı gereğince dün hariciye nazır vekili Summer Vellisi ziyarette şubat 1855 bey-nemile anlaşması hükümlerine aykırı bir tebdir olarak Fransız Afrika'sına bir Amerikan konsolosu tayini keyfiyetini protesto etmiştir.

Haye, şifahi protestosunu yazılı bir muhtıra ile teyit edecek, hariciye nazırlığı da bu muhtıraya cevap verecektir.

Kanadada paraşütç- lere karşı hazırlık

Ottawa, 9 (A.A.) — Düşmanın denizden çıkarma ve havadan paraşüt küt'aları ile yapacağı teşebbüslere karşı koymak için Pasifik sahili üzerine deniz müdafaa silâhları yerleştirilecektir.

Yugoslavyadan Şark cephesine gönderilen tayyareler

Moskova 9 (A.A.) — Almanların Doğu cephesinde Yugoslavyadan, Fransadan ve batı Libya'dan getirmeye mecbur oldukları tayyareler kullandıkları görülmüştür. Bunların bir çoğu nakliye tayyareleri olup çember içinde bulunan 16 ncı Alman ordusunu işe için kullanılmaktadır.

Filipinlerde

(1 inci Sahifeden Devam) cum etmektedirler. Bunlar ekseriya Amerikan top atışlarıyla dağıtılmaktadır. 24 saatteberi Japonlar Corregidora taarruz yapmamışlardır. Japonlar son zaman da büyük takviyeler almışlardır.

Şark Cephesinde

(1 inci Sahifeden Devam) nun, ilerleyen tanklara ve onların peşinden gelen düşmanın motorlu piyadesine, tam karşından açtığı bir mermi yağmur ile karşılaşmışlardır. Uzun menzilli Alman topları, hücum eden tanklara yardım için boğuna gayret sarfetmişlerdir. Alman tankları ve piyadesi, ric'ate mecbur olmuşlar, harp sahasında, 20 kadar yanmış tank bırakmışlardır. Almanlar, 3 defa hücum etmişler ve her defasında, ağır kayıplara uğrayarak püs-kürtülmüşlerdir. Ortalık kararırken harp sahasında sekizi iyi işler bir halde 32 tank ve yüzlerce Alman ölüsü kalmıştır.

Moskova 9 (A.A.) — Tebliğ. Buz denizinde 16 bin tonluk iki düşman nakliye gemisinin batırıldığını bildirmektedir.

ŞEHİRDEN ve MEMLEKETTEN

ANKARADAN ve MEMLEKETTEN:

★ Milli Şef İsmet İnönü dün saat 16.30 da Büyük Millet Meclisi binasına gelecek dairelerinde bir müddet meşgul olmuşlardır.

★ Çay ve kahvenin imişer altına alınması 1 Haziran'dan itibaren başlatılacaktır.

★ 642 senesi Nafia Bütçesine 1 milyon 600 bin lira fazla tahsisat konulacaktır.

★ Ziraat Vekâletini zirai mahsulât ve hayvanatın korunması için mücazde teşkilâtını takviye etmek üzere tıbbîyatın 30 milyon lıraya çıkarılmıştır.

★ Vazifesi başına gitmek üzere Ankara'dan hareket eden Berlin Büyük Elçimiz Hüsrev Gerede dün bir akrobasi ziyareti için Eskişehirde kalmıştır.

★ Devlet Demiryolları, Denizyolları ve Sumer Bank idareleri namına bir heyet Almanya'dan mübadele suretiyle alacakları maddeleri tesbit etmek üzere bugün Berlin'e hareket etmiştir.

★ Maarif Vekillliği Büyük Türk Milnari Şinemin Ankara'da bir heykelini yaptırması karar vermiştir. Bunun için heykeltıraşlar arasında bir müsabaka açılmıştır.

★ Büyük Millet Meclisi dünkü toplantısında Macarlar mübadele edecek olan demir ve çelikler hakkında teatî olan notaları tasdiğine dair kapalı lâyihasını kabul etmiştir.

★ Bükres Elçilliği Müsteşarlığına Hariciye Protokol Umum Müdürü Muavini B. Şekâli tayin olmuştur.

Bu sabahki Rus tebliği

Moskova 9 (A.A.) — Bu sabahki Sovyet resmî tebliği: Dün cepheleinde mühim değişiklikler olmamıştır. Rus harp gemileri Barentz denizinde 16.000 tonluk iki düşman nakliye gemisi batırmışlardır.

Evvelki gün 51 düşman tayyaresi düşürülmüştür. 16 tayyare miz kayıptır.

Libya'da Mih- ver taarruzu bekleniyor!

Kahire, 9 (A.A.) — Libya'da General Rommel'in oldukça önemli bir harekete girişmek için tertibat almakta olduğu tahmin edilmektedir.

Kahire, 9 (A.A.) — Libya'da Timimi - Mekili arasındaki ileri hatlarda Almanlar bazı muharebe hareketlerinde bulunmuşlardır. Çöle doğru bir yol açmak istedikleri anlaşıyor. İleri postalarında bulunan müttefik alayları bunları geri atmışlardır. Düşman hareketleri önemle gözlemlenmektedir. Müttefik hava kuvvetleri düşman gerilerini, Bingazi ve Derne'yi bombalamışlar, ağır hasarlar yapmışlardır.

Hiç bir Arjantin gemisi sefere çıkılmıyacak

Buenos Aires, 9 (A.A.) — Hiç bir Arjantin ticaret gemisinin kafil halinde veya bir harp gemisi refakatinde sefer etmeyeceği resmen teyid edilmektedir.

Bir sahtekâr 5 yıl hapse mahkûm oldu

İstanbul 1 inci Ağırceza mahkemesi dün 6 senedenberi duruşmasına devam ettiği müddet bir sahtekârlık hâdisesinin failini 5 yıl ağır hapse mahkûm etmiştir. Suçlu, Kaymakzade Hüseyin Avni adında biridir.

Hüseyin Avni, bundan 6 sene evvel, on üç bin yedi yüz lira borçlu bulunduğu bir tüccara karşı bir sahte temlik ve ibra senedi yapmış, bu suretle borcu iptal ettirmeye kalkmıştı.

Fakat zabıta ve adliyenin yaptığı tahkikat sonunda Hüseyin Avninin bu foyası meydana çıkmış, kendisi Ağırceza'ya verilmiştir. Bu suçundan dolayı dün 5 yıl ağır hapse mahkûm olan Hüseyin Avni aynı zamanda 5 yıl da aâmme hizmetlerinde kullanılmıyacaktır.

VİLAYET ve BELEDİYE:

★ Belediye İktisat Müdürlüğüne yapılan bir teklife göre şehrimizde mevcut 200 tunc 80 e indirilir ve ekme 600 gram yeme 1200 gram olarak yapılsa cüdandan tasarruf ve etmek flatlerinde de 20 para kadar bir ucuzluk temin edilebilecektir.

★ Şehrimizde bulunan Şehit ve İctimal Muavenet Vekâleti Müstetarı Doktor Asım Arar şihat müesseselerinde tetişlere başlamıştır.

★ Sadâbât ve İmrabar köşkerlerinin tarihî kıymeti harz eserler olmadıkları mütehasas mimarlar tarafından alâkadarlar bildirilmiştir.

★ Simdilik tamirlerinden vazgeçilmişti.

TİCARET ve SANAYİ:

★ Ticaret Vekâleti Müfettişleri işe bürolarında etmek işleri ve tevziat işlerini tetişe başlamışlardır. Diğer taraftan dün usulsiz dağıtıldığı anlaşılan etmek karneleri bulunmuştur.

★ İşe Müdürlüğü dünden itibaren Vîlayette mutemet olarak gösterilen bakkallara fasulye, pirinç, bulgur, yağ ve peynir almak üzere işle işleri vermiştir.

★ Bekkallar İşe Müdürlüğünde aldıkları malları Fiat Mürakabe Komisyonuna tesbit edilen azami fiyatla satmışlardır. Fasulye, bulgur ve pirinç birer kilodan, yağ ve peynir 250 şer gramdan fazla satılmıyacaktır.

★ İngiltere'den sipariş edilen kumaşlar İskenderuna gelmiştir. Kumaşlar yakında piyasaya çıkarılacaktır.

TÜRKİYEDE BEŞİNCİ KOL

(Başmakaleden Devam) lüğün kab ve dimağında uyanırdığı sarsılmaz inana, Türk milletinin yüksek idrak ve şuur kabiliyetine borçludur. Türk inancı ki, kendinden olmayan hiçbir şey kendisine vefa etmez ve yine Türk inancı ki, kendisine rahat, insanlık hakkı, beşer saadeti getirecek olan tek mesnet müstakil vatani ve müstakil benliğidir. Bunun için de Türk tek şiar: İstiklâl; tek gidiş yolu: Milli birlik olmuştur. Her türlü sıkıntı, yoksulluk, ters talih, şü ve bu sebeple hiçbir zaman ve hiçbir vesile ile Türkün bu ruh üstünlük, birlik ve milli cehverini zerre kadar bozamaz, en kara günlerinde dahi Türk kendi varlığı inancı dışında herhangi bir fikir, düşünüş aykırılığına dahi düşmemiştir.

İstiklâl Savaşı ve milli ihtilâli safhaları ile Türkün nelele müktefid olduğunu isbat eden milletimiz şimdiki şuur seviyesi, kayıtsız ve şartsız istiklâl inancı, milli birlik ve bütünlüğü ile hiç şüphesiz dünyanın karşısına çıkamaz en müthiş silâhına bizzat kendi varlığına sahip bulunmaktadır. Ne top, ne tank, ne tayyare, nealey makinesi gurur ve itibar duyduğumuz bu milli varlık bütünlükten, bu yüksek vatan ve istiklâl şuurundan daha kuvvetli, daha üstün olamaz. Ve hadiselerin her türlü cilvesi karşısında en başta kahrman ordumuzla beraber buna güveniyoruz, ve.. bu ruh, tefekkür, birlik, inan asaletine inanıyoruz.

ETEM İZZET BENİCE

9 Nisan 1942

18.00	Program ve Memleket Saat Ayarı.
18.03	Müzik: Çifte Fazıl.
18.45	Ziraat Takvimi.
18.55	Müzik: Oda musikist — Mendelssohn: Trio, Op. 49. Çalanlar: Sedat Ediz, Edip Sezen, Vahit Schölsinger.
19.30	Memleket Saat Ayarı ve Ajans Haberleri.
19.45	Müzik: Halkçı Folklor Sanatı.
20.15	Radyo Gazetesi.
20.45	Müzik: Kürdîlişcazkar Maikamından Şarkılar.
21.00	Konusma (Derleme Saati)
21.15	Müzik: Nihavet Makamı.
21.30	Konusma (Hikâye Saati)
21.45	Müzik: Radyo Senfoni Orkestrası (Şef: Dr. Praetorius).
22.30	Memleket Saat Ayarı, Ajans Haberleri ve Borsalar.
22.45/22.50	Yarınki Program ve Ka-pa-nış.

Üsküdar Sulh Hukuk Hâkimli- ğinden: 941/7

Fatma Fehmet ile Cemilen tahtı velayetinde bulunan büyük çocukları Ruhiyenin şayan ve müstereken mütasarrıf bulundukları ve ehlî vukufu 2500 lıra kıymet takdir edilen Üsküdar Bağ-larbaşı Tophaneliği kadaddesane Süphî Paşa köşkü denmekte maruf eski 69 ve yeni 71 numaralı maamüstemilât bir bap hanenin izalei şuyı suretile satılarak paraya çevrilmesine mahkemece karar verilmiş ve müddeinin talebi mezkûr hanenin Üsküdar Sulh Hukuk Hâkimliğinden açık artırma ile satılacağı dair Son Telgraf gazetesinin 11 Mart 942 tarihli nüshası ile edilmiş ise de ilânda sehiv ve bir hissedara tebliğat yapılmamış olduğundan yeniden ilân edilmesi tensip kılınmış ve aynı mahkemeden satış işi 30/4/942 perşembe günü saat 14 den 16 ya o gün kıymeti muhammenin % 75 ini bulmadığı takdirde 11/5/942 pazartesi günü saat 14 den 16 ya kadar devam edecek ve en çok arttırana ihale edileceği ilân olunur.

SATILIK APARTIMAN

Galatasaray civarında 5 kat ve 4 daireli, 1440 lıra senelik ıkrası olan ve tapu haricinden başka masraflı olmayan apartman satılıktır; görmek ve görme için Calata Ömer Ahat Han sokak İntibah Han 5 No. lu yazıhaneye vasıtasız müracaat.

Zayı Hisse Senetleri

Türk Ticaret Bankasından aldığım 43971 ilâ 43980 numaralı 10 adet hisse senedini zayı ettim. Yenilerini alacağımından eskilerinin hükmünü olmadıkları ilân ederim.

Münir Sami

Izmirdeki Esir Mübadelesi

(1 inci Sahifeden Devam) met makamlarının ve Kızılayın ne kadar muavenetkar ve âlice-nap hareket ettiklerini teharüz ettirerek Türkiye ulusunun gösterdiği bu kıymetli yardımdan şükranla bahsetmektedirler.

Mübadele edilen İngiliz esirleri memleketlerine döndükleri vakit Türkiye'nin yardım olmaksızın buna kavuşamayacaklarını her vakit hatırlayacaklar ve unutmayacaklardır.

MÜBADELE NASIL YAPILDI?

Anadolu Ajansının İzmirden bildirdiğine göre esirlerin mübadelesine dün sabah saat 7 de başlanmıştır.

Devlet Denizyollarının bayraklı vapuru, iki büyük sal, romorkörler, motorlar, bu harp bed-bahatlarını yurtlarının birer parçası olan kendi gemilerine götürmek için hareket etmiş ve hazırlanmıştır.

Mübadele işini idare eden gar-rizon komutanı General Hakkı Akagöz adına gemileri muayyen noktalardan alıp İzmir'e getiren ve yine muayyen noktaya kadar uğurluyacak ve burada da mübadele işi tatbikatını idare edecek olan İzmir-mayn grup komutanı yarbay Cevdet Ulutan-ının riyasetinde heyet tam saat yedide mübadelelerin evvelce yapılacak Landovericastle İngiliz hastane gemisine çıktılar ve kar-sındılar ve mübadele hemen başladı. Geminin iskele merdi-

veni başında bir masa konulmuştu. Bu masada İngiliz hastane gemisinde beynemilel Kızılayın mümessili olarak bulunan ve Kahreden gelen işvireli doktor Vischer ile bir İngiliz doktoru oturmuşlardı.

İngiliz sahhiye erleri hepsinin göğüsünde isim ve esaret numarası yazılı birer kart bulunan İtalyan esirlerini sıraya koymuşlardı. Bir diğer İngiliz doktoru esirin göğüsündeki kartı keserek doktor Vischer veriyor, o da esirin ismini okuyordu. Adı okunan esir masanın önüne gelecek kendisi olduğunu söyliyordu ve sonra merdivenden inerek sakin ve mes'ut bayraklı vapuruna atılıyordu. İ. tavalırlık çok memnun görünüyordu.

İlk kafil olarak bayraklı vapuruna dört yüz İtalyan indirildi. İtalyan gemisinin güvertesinde bulunan ve ekseriyeti kolsuz, eyaksız yaralılar teşkil eden İngilizler bu sahneyi soğukkanlılıkla seyretmişlerdi.

Hastane başkimi yarbay Herion Türk askeri makamlarının büyük yardımından çok memnurdularını bildirerek teşekkür etmişler.

İtalyanların ikinci kafilası nakledildikten sonra İngilizlerin nakline başlanmıştır.

Bu suretle 2 si albay ve 2 si yarbay olmak üzere yaralı ve 60 sahhiye memuru İngilizle 344 İtalyan yaralı mübadele edilmiştir.

Hiç yüzünde çıkan cinayet

(1 inci Sahifeden Devam) ruk adında bir genç dün öğleden sonra beraberinde arkadaşları hacı Bayram ve Arap Ahmetle birlikte Yenigöhrde Vasilin meyhanesinde gittir.

Uç alınap çavuşlar burada şarap ve rakı içerek kafaları bir hayli tıtsülemişlerdir.

Bu esnada aynı meyhaneye Kahveci namile maruf Necmettin Çakırsoy ile Galatada bir umumî evde çalışan müseccel kadınlardan Müjgan gelmişler ve bir masaya oturmuşlardır.

Bir müddet sonra Müjgan lâtife kasıle ihtiyar bir adam olan meyhaneci Vasile bağırarak takılmış: — Hey moruk... Artık sen bir işe yaramazsın Tahtakaleye git.. demıştır.

Kadının bu lâtifesinden ahnan Kemal, içtiği alkolün tesirile bütün kendini kaybetmiş, Müjgan-na: — Ulan kaltak... Tahtakaleli-leri beğenmiyor musun?..

Diyerek büyük bir şarap şişesini kaptığı gibi kadının başına fırlatmıştır.

Sarhoş ve asabi delikanlının bu tecavüzü yüzünden meyhanecisi, masalar devrilmiş, müşteriler birer ikerer sokağa sıvışmışlardır. Bu arada Kahveci Necmettinle Müjgan da kendilerini caddeye dar atmışlardır da Kemal, peşleri sıra dışarıya uğramıştır.

Kemal öüsura kaçmakta olan Necmettinle Müjgan'a yetmiş, 22 santim uzunluğundaki bıçağını çekerek, zavallı Kahveciyi vücudunun muhtelif yerlerinden yaralayarak öldürmüştür.

Vak'ayı müteakip cinayet yerinden kaçmaya savaştan katil, zabıta memurları tarafından yakalanacağını anlayınca polisleri de karşı gelmiş, silâha davranmıştır.

Fakat zabıta memurları azır kâtilin bu hareketine ve afırına meydan vermemişler, kendisini yakalamışlardır.

Millî Piyangonun Bir Yıllık Kârı:

2.737.000 Lira

M. Müdafaa Vekâletine verildi

Maliye Vekili B. Fuat Ağrah Millî Piyangonun faaliyeti hakkında dün şu beyanatta bulunmuştur:

Millî Piyangonun 1941 takvim yılına ait safı kârı 2.737.876 lıradır. Bu para santimine kadar M. Müdafaa Vekâleti havacılık kısmına bütçesine tahsisat kaydolunacaktır.

Bu rakam 1941 yılının daha zor şartlarına rağmen evvelki yıldan 117.661 lıra bir fazlalık göstermektedir.

Münir Sami

Rumen Başvekil Muavini

(1 inci Sahifeden Devam) let demek değildir, ferdin haklarını koruyan devlet demektir. Hiç kimse silântı çekmeder rahata kavuşamaz.

Amerikada dört askeri fırka kuruluyor

(1 inci Sahifeden Devam) tehassus Hopkins Londra'ya gelmişler ve dün Başvekil Çorili ziyaret ederek iki saat müddetle görüşmüşlerdir.

General Marshall gazetecilere yaptığı beyanatında bir kaç zamanıdanberi İngiltere'ye gelecek kurmay sefillere görüşmek istediğini söylemiş ve Amerikanın harp gayretini hakkında sorulan bir suale de şu cevabı vermiştir: — İnsan kuvvetinin tam seferberliği üzerinde bulunuyoruz.

Amerika harbe girdiği zaman 1 milyon 800 bin askeri vaza, Gecen ay yeniden 3 fırka teşkil olunmuştur. Yaza kadar her ay 4 fırka teşkil olunacaktır.

General Marshall: — Avrupa'da harekâta başladığınız zaman tutgunluk duyuyacak mısınız?.. diye sorulduğunda zaman gülmüş ve Avustralya hakkında da: — Oradaki işlerin iyi gittiğini zamediyorum.. demıştır.

Amerika için Pusya

(1 inci Sahifeden Devam) ral Stangleye gazetecilere beyanatta bulunarak Amerikadan Rusya'ya gönderilmekte olan harp malzemesinin nisaa ayının sonunda vadolunan miktarı bulacağını söylemiş ve Amerikanın Japonya ile harbe tutuşmasının bu yar-dımı geciktirdiğini itiraf ettikten sonra Amerika için de Rusyanın hayati cephe olduğunu ve Amerikanın Rusya'ya malzeme göndererek işin içinde gelen her şeyi yapacağını söylemiştir.

Büyük elçi bu yardımın İngiltere Amerikan yardımını geciktirip geciktirmeyeceği hakkında sorulan bir suale de: — İngiltereye yapacağımız en iyi yardım şekli Rusların Almanları öldürmekte devam etmelerini mümkün kılacaktır.. demıştır.

Zayı Bordro

29/11/941 tarihli 183/185/186 numaralı beyannamelerle Filistin'e ihraz ettiğimiz malın bedelini teşkil eden 812,10 İngiliz lirasına tutarı olan 4225 Türk lirasına ait Merkez Bankasının 19/12/941 tarihli bordrosunu zayı ettim. Yenisini aldığımızdan eskisinin hükmünü kalmadığını ilân ederiz.

Şamil Ayhan ve Şerik

1941 yılı içinde halka dağıtılan karamiye miktarı da 5.174.783 lıra balığ olmuştur. Piyangoda görülen bu tekâmül arttırmaya yarayacak tedbirlerin araştırılması edimesine geçen sene olduğu bu sene de devam olmaktadır.

ŞARK Sinemasında

BU GECE Emsalsız aşk ve gençlik filmi

BU GÜNKÜ KIZLAR

Birçok ragbet gören filmlerin füsunkâr yıldızı

MAGDA SCHNEIDER

en son yarattığı: GENÇ KIZLARIN GÖNÜL VE KALBLERİ-Nİ, AŞK VE SEVGİ MACERALARINI inceden incede tahlil eden çok güzel bir eser.

ŞEHZADEBAŞI TURAN Sinemasında

2 büyük film birden: 1-ZEHİRLİ ÇİÇEK

Türkçe Sözlü — Türkçe ve Arapça Şarkıltı şimdiye kadar görüp işitilen ve bütün filmlerin muvaffakiyetini göğsüne burakan hissi ve içtimai büyük faciâ filmi.

2-GÖRÜNMEYEN KADIN

VIRGINIA BRUCE — JOHN BARRYMORE Seyircileri hayrette barakacak, eğlendirecek ve heyecanlandıracak muazzam bir film.

11 den itibaren devamlı matinelere.

Nafia Vekâletinden:

Eksiltme konulan iş: 1 — Maltaya Su İşleri Başkinci Şube Müdürlüğü mntakast dahilinde Şimalen Tolma çayı, Şarkın Ordozo deresi, Cenuben Derme kanalı, Garben Beyler deresi arasında kalan toprakların 25000 hektar genişliğindeki arazinin idareci sebesine müstenit tesviye münhanlı haritası ile bu ovaya akan derelerden nirengi ölçüm görülenlerin şerhvarı haritaların alınması işi muhammen keşif bedelî vahidi fiat esasî üzerinden 800000 lıradır.

2 — Eksiltme 4.5942 tahririne rasulıyan Pazarlıesi günü saat 15 de Ankara da Su İşleri Reisliği binası içinde toplanan Su Eksiltme Komisyonu odasında kapalı zarf usulüyle yapılacaktır.

3 — İstekiller Eksiltme şartnamesi, mukavele profes, Bayındırlık İşleri Genel şartnamesi, umumî su işleri fennî şatnamesiyle hususî ve fennî şartnamları ve projeleri 4 lıra mukabilinde Su İşleri Reisliğinden alabilirler.

FİLİPİN ADALARINDA CASUSLAR DÜELLOSU

No. 38

Türkiye çeviren: İSKENDER F. SERTELİ

Mülâzım Bek bir ağacın gövdesine sığınmış iki kere ölüm tehlikesi geçirmişti

Mülâzım Bek isim kasacı, bera de çok cesur ve atılgan bir zabta sefi idi. Tom ve arkadaşları da cesaret ve atılganlıktan ondan geri kalmıyordu. Hep birdeste...

Diye boğuşları. Ve atışmaları çörek uzakla görünün kulübeye doğru yürüdüler.

O ne! Bir yayılın atışı... Kamıştan yapılmış kulübünün içine giren, beş altı japon, kulübe penceresinden yayılın ateşine başlamışlardı.

Mülâzım Bek: — Mister Benotın için ararken, yemal ve medeni bir haydut çetesi kargışağınımı aklımdan böyle geçirmezdim, dedi.

İri gövdeli ağaçları siper alarak, onlar da ateşe başladılar. İyi amma, bu ağacın sonu nereye yarcaktı?

Polislerin kurşunları bittiyordu. Mülâzım Bek: — Polilerden biri koşarak sahile gitsin, oradan motöre alsın... Manilladan kumandanlığa haber versin ve buraya bir müfrezeye asker gölsün, dedi.

Cim derhal hareket etti. Tom'un yedek bir sarjörü daha vardı. Onu ihliyalı sarfıyordu, buna rağmen kulübeden yayılın gibi kuşun peşiyordu.

Mister Benot tamamıyla unutmuşlardı. Sindi bu medeni haydut çetesi e- le geçiyordu bunların kim olduğunu anlamaya çalışıyorlardı.

Mülâzım Bek bir ağacın gövdesine sığınmış ve iki kere ölüm tehlikesi geçirmişti. Atılan kurşunlardan biri sağ omuzunun apoletini koparıp geçmiş, diğeri de ceketinin eteğini delmiş, fakat vücuduna bir zarar vermeden ağaca saplanmıştı.

Tom: — Bu ağaçlar Por Artur kalen, gibi imdadımıza yetişti. Bunlar olmasaydı, öbür dünyeyi boylamıştık.

Diye söyleniyordu. İhtiyat ve yardımcı kuvvetin bir ezatten evvel gelmesinde imkân yoktu. Tom:

— Askerlerimiz, onları kaçırmadan gelseler ne iyi olacak. Dedi. Mülâzım Bek: — Ormana kaçarlarsa, işlerini bulamaz.

Diye mırıldandı. Sindi ağaçların arkasında üç kişiydiler... Kulübedeki japonlar ise altı kişi görünüyordu. Üstelik kurşunları da fazla idi.

Tom bu sırada etrafına bakmıyordu, kulübelere doğru giden gizli bir yol keşfetti. Arkadaki çalıkların arasından ufak hendeklere inen bir yolu göstererek:

— Siz burada, Manilladan gelecek yardımcı kuvvetlerin bekleyin ben şu yoldan, geçeceğim.

Dedi. Mülâzım Bek bunu tehlikeye gördüyse de Tom dinlemedi. ve be- menç çıkurdu içine atladı.

Bek, Tom'un arkasından: — Çok geçimsiz! Kaybolursun... Diye haykırmıyordu.

Tom gizli yoldan yürümeye başladı. Bu yol gerçekten kulübelere doğru gidiyordu. Yolum, ortasına varınca, o, yukarı bir kaç kola ayrıldı.

Tom yavaşça başını dışarıya çıkararak etrafına bakındı ve istikamet tayin etti. Tom'un maksadı kulübünün önüne gitmek değil, arkasına delişmekti.

Onları arıktan vurmak ve kulübenin esrarını kimseye sezdirmeden keşfetmek isteyen Tom acaba düşündüklerini yaşamaya muvaffak olabilecekti miydi?

Ona Amerikada «Demir Pençe» denirdi. O polis mesleğinde bir çok muvaffakiyetler göstermiş, arkadaşlarından çok fazla mükâfat almıştı.

(Devamı var)

SÜİKAST MUHAKEMESİ

(1. İnci Sahifeden Devam)

PAVLOF'UN ABDÜRRAHMAN-DAN SORDUĞU SUALLER

Reis, Pavlofa, Abdürrahmandan sormak istediği suallerin neler olduğunu sordu.

Pavlof cevap verdi: — Abdürrahmanın diğer komünist arkadaşlarının kim olduklarını öğrenmek istiyorum. Abdürrahman bu noktayı taviz etmemiştir.

Komünistlikle komünist partisi ile hiç alakaları olmadığını halde kendilerini komünist gösteren bu adamların ortaya çıkması ile mesele aydınlanacaktır. Çünkü bunlar tahrik edilmişlerdir, âlet olmuşlardır ve komünist değillerdir. İkinci

sual olarak Üsküpte oturan ve komünist olduğu söylenen Fahri ile Abdürrahmanı kim tanıtmıştır? Abdürrahmanın tanıştığı ve diğer

adilyle Poskof Milavich olan adamın eşkâlinin tarifini öğrenmek istiyorum. Üçüncü sual olarak Abdürrahman, Fahrinin arkadaşları olan Niya-

ziyi görmüş mü ve tanıy mı? Dördüncü sual Abdürrahman Yugoslavladan bavulları Moskova'ya gönderilmesi için bazı mektupları

gönderdiği söylenmiştir. Bu mektupların kimin tarafından ve kimin adresine gönderilmişti? Bunu bildirmesini istiyorum.

Beşinci sual olarak şunu soracağım, Abdürrahman Ömer ile arasında çok yakın bir dostluk olduğunu söylüyor. Ömer ne zaman komünist olmuş, hangi partiye gir-

miş, nerede ve kimin tavsiyesiyle girmiştir? Her komünist âza üzerine bir mes'uliyet taşır. Ömerin parti hüviyeti var mıdır? Komünist

partisine dahil her âza müsaade olmanın bir memleketi terk edememesi. Ömer hangi partinin müsaadesiyle Türkiye'ye gelmiştir? Her komünist

partisi âzasının bir iş görmesi lâzımdır. Ömer bu işlerden hangisini görmüştür? Süleymanın ifadesi de tercüme edildikten sonra

ona da ve daha sonra Abdürrahmana da soracak suallerim olacaktır.

Reis, bu suallerin Abdürrahmandan sorulması lâzım gelip gelmediği hakkında iddia makamının mütealeasını sordu.

Müddeumumî Cemil Altay, suallerin sorulmasında bir mahzur olmadığını, aynı zamanda müdafaa taalluku bulunduğunu söyledi. Heyet-i hâkime suallerin müdafaa taalluku hasebîle Abdürrahmandan sorulmasını karar verdi.

ABDÜRRAHMANIN CEVAPLARI

Maznun Abdürrahman bu suallere sırasıyla cevap vererek dedi ki: — Ben bir roman mevzuu anlatmıyorum. İncelemeler yapıldığı takdirde bütün hakikat meydana çıkacaktır. Benim komünist arkadaşlarımla soruyorlar, burada mı veya Yugoslavyada mı? Ben kimseseye fenalık yapmak istemedim.

Bana ilk tahkikat sırasında da bu sualler sorulmuştu. O zaman da bir çok isimler verebilirdim; «Yeni Edebiyat» ciltlerden, «Ses» ciltlerinden bahsedebilirdim.

Yugoslavyada iki üç arkadaşım vardır. Bunlar partiye mensup değildir. Fakat komünist fikirlerdiler. Meselâ Nihat Tolov, diğeri Halim İc'tir. Hepsi hatırlama gelmiyor. Bir de ölen Ömer vardı. Bunlardan Nihat mektep arkadaşımıdır. Halim İc ile ise muadili olan Kral Aleksandr medresesinde tanıştım. Bu arkadaşım oradan mezundur. Lisede bulunanlar partiyeye intisap edemezlerdi.

BURADAKİ ARKADAŞLARI

Reis, Abdürrahmana Türkiye'deki komünist fikrini arkadaşları kimler olduğunu sordu.

Abdürrahman: — Türkiye'de komünist fikirli arkadaşlarımla Celâl, Muammer, Hüsnü ve Vahit'tir. Bunlar bir partiyeye mensup değillerdir. Yalnız komünist fikri taşırlar. Ömer de bir partiyeye mensup değildi. Yalnız lisede komünist grupları arasında

yetişmiş ve bu fikirleri benimsemişti. Ömer Türkiye'ye suikast için gelmemiştir. Ömer memuriyette çalışırken bunlar kendisini memurluktan çıkarmışlardır.

Abdürrahmanın bu cevabı Pavlofa tercüme edilerek anlatıldı. Bundan sonra Abdürrahman Pavlof'un diğer suallerine şu cevapları verdi:

— Süleyman bana mektuplarını yazmıyordu. Bu mektupların birinde Fahriye benden bahsetmiş, ve zararsız, iyi bir arkadaş olduğunu yazmış. Üskübe gittiğim zaman Fahri gelip beni buldu. Böylece tanıştık. Önce bavulları götürmemi rica etti. Bunu evvelki ifademde de söylemişim. Fahrinin eşkâlini aradan üç sene geçtiği için çok iyi tarif edemem. Hatırladığıma göre uzun boylu, oldukça dolgun bir yüzü vardı. Siyah kaçar kumral saçlı, oldukça şişman ve saçları dökülmemişti. Uzunca simalı, tam bir Karadağlı tipi idi. Niyaziye hiç görmedim; tanı-

mayı gördüm. Eşkâli hakkında bir şey söyleyemiyordum.

Mektuplara gelince, bunları (Priştine avukat kâtipi Posko M. loviç elle Fahri) adresine bir kaç mektup yazdım. O sıralarda Priştinde Süleymanın adresine gelen bir kaç mektubu da Süleymana, la konuştum zaman Süleyman bana haber vermedi.

Abdürrahmanın bu cevabından sonra muhakemeye geçildikten sonra devam etmek üzere birinci celseye nihayet verildi.

İKİNCİ CELSE

İkinci celseye saat 14.30 da bağlandı. İlk celsede söz istemiş olan Süleymana, Reis, ne söyleyeceğini sordu.

Süleyman ayağa kalkarak: — Ben Niyazinin eskiden hakiki hüviyetini bilmiyordum, 1939 sene sene Abdürrahman Üsküpten det edince Niyazinin hakiki adını Yenkomilç olduğunu öğrendim, dedi.

SAHİT LİSTESİ

Bundan sonra dava esnasında dinlenecek şahitlerin listesi mahkamlara tebliğ edildi. Pavlof listenin rusça olmamasına itiraz ederek reisle aralarında şöyle bir mükâlemeye geçti:

Reis — Bizde tebliğat Türkçe yapılır. Bunun Rusça yapılmasına imkân yoktur. Eğer istersen bu tebliğatı Rusçaya tercüme ettirebilirsin.

Pavlof — Ben cezaevinde münferit bir halde bulunuyordum. Ne Kornilofla, ne de başka bir tercümana tebliğatı tercüme ettiremem. Bundan dolayı tebliğatı imzadan istinkâf ediyordum.

Reis — Bu gibi tebliğatın tercümesi noterlik vasıtasıyla kabildir. Aynı zamanda cezaevi müdürü, kendisinin itimat ettiği bir mütercim dahi bulabilir. Esasen şahitle rin isim ve adreslerinin ibaretidir.

İKİ RUS MAZNUN HİÇ GÖRÜŞMÜYORLARMİŞ!

Bundan sonra reis, kaç gündür, Kornilofa beraber tercümelerle meşgul olan Pavlofa:

— Kornilofla hiç görüşmüyor musunuz?

Diye sordu.

— Hayır... Konuşmamıza müsaade etmiyorlar. Hatta ben «Tas» ajansının geçen gün «Ulus» da çıkan bir haberi, Kornilofa tercüme ettirmek istedi-

rim, buna bile müsaade etmediler.

TAS AJANSININ YAZDIKLARI

Reis — Muamele gözümlüğün 6. nünde cereyan ediyor. Tercüman vasıtasıyla hergeçiyi öğrenirsiniz. Hakikat böyle apaçık olduğu halde Tas ajansının yazdıklarına in-

nanıyor musunuz?

Dedi. Pavlof buna şu cevabı verdi:

— Benim Tas ajansının ne yazdığını haberi yok ki...

Bunu müteakip Pavlof, Abdürrahman ve Süleymanın ifadelerine temas ederek dedi ki:

— Bu ifadeler Rusçaya tercüme edilmeden evvel kendilerinden yeni ve

fazla bir şey soramam.

Bu ara Kornilof söz istiyerek ayağa kalktı:

— Pavlofa aramda çok samimi bir arkadaşlık mevcut olmasına rağmen ben jamuşu bir adam sıfatıyla ve Türk kanunlarına riayet ederek Pavlof'un sorularına bilve cevap vermiyorum. Pavlofa konuşmadığımdan bir sebebi de bu konuşmalar sonradan bir yanlış manâ verilmesi ihtimalidir.

Reis, Kornilof'un bu derece evhama kapılmamasını, adaletin tecellîsinden emin olmasını tavsiye etti.

Kornilof cevaben:

— Ben bugüne kadar mahkemelerin adaletinden hiçbir zaman şüphe etmem. «Tas» ajansının verdiği haberi tenar etmek bana âli değildir. Yalnız Abdürrahmanın altı saat süren ifadesinin hepsini anlamadığımdan bu ifade hakkında ne bir söz söyleyecek ne de bir şey sorabileceğim vaziyeteyim.

MÜDDEUMUMİ NE DİYOR?

Bundan sonra Abdürrahman ve Süleyman, şahitlerin dinlenmesi hususunu da bir iftirası olmadığını bildirmele, üzerine Reis müddeumumî Cemil Altayın mütealeasını sordu.

Cemil Altay dedi ki:

— Duruşmanın, ne gibi ahvalde ta- lük edilmiş, lâzım geldiğini kanun tayin etmiştir. Her iş suçlunun iddialarına nazaran talik bir sebep yoktur. Mu hakemlerin geçen celsesinde kendilerine genâh bir müdafaa hakkı verildi. Bütün evrakı tahkik, Abdürrahman ve Süleymanın ifadeleri, tayin edilmiş olan bir hâkîmin nezaretinde terdüm martetile tercüme ettirilmesine karar verildi. Abdürrahmanın ifadesine ait kısmın dün geç vakte kadar ikmal edildi. Bu tercüme işine daha da devam olmaktadır. Ve tahkikat dosyasının bütün muhteviyatına müteallık olacaktır.

Bu cepheden davamın tehliresi bir sebep yoktur. Kornilof verdiği bir ifadede, kendisine, hukukî işlere göre bulmak üzere bir hukukî müşavirine cezaevine gönderilmesini istemiştir. Mevzuatımıza göre buna imkân yoktur. Bu istidaya cezaevi müdürü tarafından menfi cevap verilmiştir. Dinlenecek şahitlerin isimlerinin verilmesine gelince, liste kendilerince gönderildi. Pavlofın maada bütün suçlular tebliğatı imza etti. Pavlof iftirasından memnûn olduğunu ve kimsesini görmediğini söylüyor. Habukü ilk tahkikat sırasında verilen iftirasatın memnûniyet kararı son tahkikatın açılması ortadan kalkmıştır. Kendileri cezaevinde serbesttir. Ziyaretlerine gelenleri konuşabilirler, mektup yazabilirler. Rusca gazete okuyabilir. Ancak cezaevleri talimatnamesi mucibince mutlak bir serbestiye malik değillerdir. Bu itibarla amma şahitlerinin dinlenmesine mâni yoktur.

Bundan sonra Pavlof ile Kornilof şahitlerin isimlerinin geç verildiğini söyleyerek mahkemelerin talik hususunda ısrar ettiler.

KARAR VE TALİK

Heyet-i hâkime müzakere salonuna çekilerek kusa bir müzakereden sonra verilen şu karar okundu:

— Duruşma ve sorgudan sonra okunması icap eden zabt varakaları ve vesâlik hemen okunup Pavlof'un tercüme edileceğini kendisine anlatılması kabul olmuştur. Bu evrakın yine naib marifetile maznularla tercüme ettirilirdikten sonra muhakemede okunmasına ve ceza usulü kanununun 138. maddesinin hükmüne nazaran maznularla mahkemeye müdafâ tayini sadece kendisinin müdafadan âiz küçüklerle sağır, dilsiz vesair dimağın malûl olan kimseler hakkında kabulolup bunların haricinde herhangi bir maznuna müdafâ tayin edilmesi caiz görülmüştür.

günden maznularından Kornilof ile Pavlof'un bu dileklerinin reddine ve ancak kendileri istedikleri takdirde Türkiye'de avukatlık yapmaya salâhiyetli avukatlardan istedikleri kadar kendilerine müdafâ tayin edileceklerine ve eski karar veçhile tercüme işine devam edilecek üzere naibe beklere yazılmasına, usul kanununun 215. maddesine göre şahitlerin isimlerinin ve adreslerinin vakti ve zamanla maznulara bildirilmesi lâzım gelip bu işin ancak bugün yapılabildiği anlaşılmışa habukü dosya arasında bulunan ve şahitlerin dinlenmesinden önce okunması icap eden, zabt varakalarını ve vesâlikleri gibi bazı evrakın mevcut bulunması ve maznuların dava halindeki esaslı bir şekilde (tenvir edilecek) gelen malûmatı aldıkları, sonra şahitlerin dinlenmelerine, kararın son fıkrası hakkında ekseriyetle diğer hususatta ittifaak karar verilecek duruşma bu suretle 15 Nisan 942 çarşamba günü saat 9.30 a burakılmıştır.

Bu karar tercüman vasıtasıyla Rusça Pavlof ve Kornilofa anlatıldı ve müteakiben maznular tevkîfhaneye götürüldüler.

— Bu ara Kornilof söz istiyerek ayağa kalktı:

— Pavlofa aramda çok samimi bir arkadaşlık mevcut olmasına rağmen ben jamuşu bir adam sıfatıyla ve Türk kanunlarına riayet ederek Pavlof'un sorularına bilve cevap vermiyorum. Pavlofa konuşmadığımdan bir sebebi de bu konuşmalar sonradan bir yanlış manâ verilmesi ihtimalidir.

Reis, Kornilof'un bu derece evhama kapılmamasını, adaletin tecellîsinden emin olmasını tavsiye etti.

Kornilof cevaben:

— Ben bugüne kadar mahkemelerin adaletinden hiçbir zaman şüphe etmem. «Tas» ajansının verdiği haberi tenar etmek bana âli değildir. Yalnız Abdürrahmanın altı saat süren ifadesinin hepsini anlamadığımdan bu ifade hakkında ne bir söz söyleyecek ne de bir şey sorabileceğim vaziyeteyim.

MÜDDEUMUMİ NE DİYOR?

Bundan sonra Abdürrahman ve Süleyman, şahitlerin dinlenmesi hususunu da bir iftirası olmadığını bildirmele, üzerine Reis müddeumumî Cemil Altayın mütealeasını sordu.

Cemil Altay dedi ki:

— Duruşmanın, ne gibi ahvalde ta- lük edilmiş, lâzım geldiğini kanun tayin etmiştir. Her iş suçlunun iddialarına nazaran talik bir sebep yoktur. Mu hakemlerin geçen celsesinde kendilerine genâh bir müdafaa hakkı verildi. Bütün evrakı tahkik, Abdürrahman ve Süleymanın ifadeleri, tayin edilmiş olan bir hâkîmin nezaretinde terdüm martetile tercüme ettirilmesine karar verildi. Abdürrahmanın ifadesine ait kısmın dün geç vakte kadar ikmal edildi. Bu tercüme işine daha da devam olmaktadır. Ve tahkikat dosyasının bütün muhteviyatına müteallık olacaktır.

Bu cepheden davamın tehliresi bir sebep yoktur. Kornilof verdiği bir ifadede, kendisine, hukukî işlere göre bulmak üzere bir hukukî müşavirine cezaevine gönderilmesini istemiştir. Mevzuatımıza göre buna imkân yoktur. Bu istidaya cezaevi müdürü tarafından menfi cevap verilmiştir. Dinlenecek şahitlerin isimlerinin verilmesine gelince, liste kendilerince gönderildi. Pavlofın maada bütün suçlular tebliğatı imza etti. Pavlof iftirasından memnûn olduğunu ve kimsesini görmediğini söylüyor. Habukü ilk tahkikat sırasında verilen iftirasatın memnûniyet kararı son tahkikatın açılması ortadan kalkmıştır. Kendileri cezaevinde serbesttir. Ziyaretlerine gelenleri konuşabilirler, mektup yazabilirler. Rusca gazete okuyabilir. Ancak cezaevleri talimatnamesi mucibince mutlak bir serbestiye malik değillerdir. Bu itibarla amma şahitlerinin dinlenmesine mâni yoktur.

Bundan sonra Pavlof ile Kornilof şahitlerin isimlerinin geç verildiğini söyleyerek mahkemelerin talik hususunda ısrar ettiler.

KARAR VE TALİK

Heyet-i hâkime müzakere salonuna çekilerek kusa bir müzakereden sonra verilen şu karar okundu:

— Duruşma ve sorgudan sonra okunması icap eden zabt varakaları ve vesâlik hemen okunup Pavlof'un tercüme edileceğini kendisine anlatılması kabul olmuştur. Bu evrakın yine naib marifetile maznularla tercüme ettirilirdikten sonra muhakemede okunmasına ve ceza usulü kanununun 138. maddesinin hükmüne nazaran maznularla mahkemeye müdafâ tayini sadece kendisinin müdafadan âiz küçüklerle sağır, dilsiz vesair dimağın malûl olan kimseler hakkında kabulolup bunların haricinde herhangi bir maznuna müdafâ tayin edilmesi caiz görülmüştür.

günden maznularından Kornilof ile Pavlof'un bu dileklerinin reddine ve ancak kendileri istedikleri takdirde Türkiye'de avukatlık yapmaya salâhiyetli avukatlardan istedikleri kadar kendilerine müdafâ tayin edileceklerine ve eski karar veçhile tercüme işine devam edilecek üzere naibe beklere yazılmasına, usul kanununun 215. maddesine göre şahitlerin isimlerinin ve adreslerinin vakti ve zamanla maznulara bildirilmesi lâzım gelip bu işin ancak bugün yapılabildiği anlaşılmışa habukü dosya arasında bulunan ve şahitlerin dinlenmesinden önce okunması icap eden, zabt varakalarını ve vesâlikleri gibi bazı evrakın mevcut bulunması ve maznuların dava halindeki esaslı bir şekilde (tenvir edilecek) gelen malûmatı aldıkları, sonra şahitlerin dinlenmelerine, kararın son fıkrası hakkında ekseriyetle diğer hususatta ittifaak karar verilecek duruşma bu suretle 15 Nisan 942 çarşamba günü saat 9.30 a burakılmıştır.

Bu karar tercüman vasıtasıyla Rusça Pavlof ve Kornilofa anlatıldı ve müteakiben maznular tevkîfhaneye götürüldüler.

Tarihî Tefrika: 66

Ehlisalibe Karşı Kılıç Arslan

Yazan: M. Sami Karayel

Sünbülü aramıza çıkan Türk cengâverleri, bir düşman kütlesile karşılaştı

Sünbül kat'iyyen kaçmaya karar vermişti. Bir gece, yine bir yerden bir yere sür'atle giderlerken muhafızlara gözükmeden ormanın bir tarafında kardeşiyi gizlendi.

Aradan yarım saat geçmeden muhafızlar Sünbülle kardeşinin yok olduğunu gördüler. Hatırlamaları bunların kaçmış olduğu de- ğil, yolu kaybedip geride kaldıkları gelmişti. Lâkin geriye dönüp bunları aramak imkânsızdı. Çünkü yüz bin kişilik bir haçlı ordusu peşlerinden geliyordu. Vaziyet çok mühimdi. Sünbülün kayırbı demek bütün bir ordu ümerasının ve muhafızların kılıktan geçmesi demekti. Kumandanların aklı başından gümüşlü. İki ateş arasında kalmışlardı. Nihayet başmuhafız mayyete kuvvetli cengâverlerden iki yüz atlı alıp geriye döndü...

Daha yarım saat yol almamışlardı ki büyük bir düşman kütlesile karşılaştılar.

Bu cengâverler tek bir kişi kalmamak üzere telef oldular. Tabii Arslanın bundan haberi yoktu. Çünkü o, ondugâhta değil, herhangi bir tarafta düşmanla karşılaşmıyordu. Yalnız ordugâha verdiği emirler üzerine hareket ediliyordu. Sünbül kardeşile ormanın karanlıklarına daldıkları zaman aradan yarım saat geçmeden ilerlediler. Bir akından sonra şimdi kaçış manevrası yapıyorlardı. Yüz bin kişilik bir haçlı kuvveti de bu kaçı kovalıyordu.

Bütün gün bütün gece sahte kaçış manevrası yapan Türkler yüz bin kişilik haçlı ordusunu Yeni-gehir, İnegöl ve dağlarla dağıtmışlardı. Arslan hareketi kemali dikkatle takip ediyordu. Düşman kuvvetlerini sür'atli bir döndüğe skı bir gece başkına uğratarak damadığını etmek istiyordu.

Haçlılar ordusu bütün bir gece ve ertesi gün Türk kuvvetlerini dinlenmeden, takip ettiler. Bütün

yük bir cenkten sonra bu takip haçlı ordusuna büyük bir yorgunluğa uğratmıştı. Yüz bin kişilik harustiyen ordusu dağlara, ovalara dağılmıştı. Türkler kaçıyor, diye mütemadiyen kovalıyorlardı.

Bir gece yarısı, büyük bir yorgunluğun verdiği hızla, ümit ve muzaffer, derin bir uykuya dalan dağlık haçlı ordusu Türk süvarilerinin karanlıkları yırtan kılıç darbeleriyle uyanmıştı. Bu öyle bir başkın idi ki, tek bir haçlı askerinin kurtulmasına imkân bırakmıyordu. Haçlılar kumandanlarla beraber tekrar İzmir üzerine perakende surette kaçıyorlardı. Frank ordusu tek bir müdafada bulunmadan habire kaçıyorlardı.

Türk süvarisi olanca hüviyetle düşmanı takip ediyor, önüne geleni biçiyordu.

Sünbül ve kardeşi iki gündün susuz ve aç olarak çalaların arasında bitap bir halde ölümlerini bekliyorlardı. İkinci gecenin sabahına doğru büyük bir gürültü ile uyanan vücutları dirildi, korku içinde, çalaların derinliklerinde kafese kapanan kuşlar gibi bekliyorlardı... Büyük bir gürültü ile gelen bu iki gün evvel önklerinden geçen haçlılar karmakarışık geçiyorlar. Üstleri başları perişan, ekseriyeti yaralı bulunuyorlardı.

Sünbül ve kardeşi gözlerine inanamıyorlardı. Henhalde Türk süvarileri haçlıları bozmuştu... Aradan üç dört saat geçmiş, artık sabah olmuştu. Sünbül ve kardeşi oldukları yerde sabırsızlanıyorlardı!

Tam bu sırada uzaktan kalmış kalmış sesler işittiler:

— Bire ne durursunuz! Dayanın ileri, kesin şu heriflerin kafasını!...

Diğer taraftan şu sesler geliyordu:

(Devamı Var)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme U. İdaresi İlanları

İdaremdizin Şirkeide Vezir İskelesi caddesinde yaptırdığı ara dükkanlarda senelik tahmini kirası 900 lira olan 1 No. lu dükkan «Eski Balaban Lokan» tası açık arttırma ile kiraya verilecektir.

Arttırma 17.4.942 Cuma günü saat 11 de Şirkeide 9 İşletme binasında A. E komisyonunda yapılacaktır.

Bu işi görmek isteyenlerin 67,50 liralık muvakkat teminat mektubu ve kanunun gövderdiği vesikaları yanlarına alarak aynı gün ve saatte komisyon reisliğine gelmeleri lâzımdır.

Arttırma şartnameleri parasız olarak komisyonardan verilmektedir. «4028»

Gayrimenkul Satış İlanı

Beyoğlu Sulh Mahkemeleri Başkâtipliğinden:

Ölâ Hüseyin kız Selma Sofaz ve Hacı Mehmet Ali varisleri Sahih Neşet Özkan ve Doktor Safi Çavaş, Hacer Bedriye Peikman, Suphi Kızı Sâime ve Nâimnin sayılan ve emgülerken mutasarrıf bulundukları Çiğangirde Pürtelâğ mahallesinde Özlüğü «Skımda» Çiğangir çamı sırasındaki 11 No. ile murakkam ahşap ve emari dokuz oda, bir salon, iki taşlık, üç helâ, iki mutfak, bir alaturka kumşılı hamam iki çatı arası, bir taras ve küçük bahçeyi, elektrik ve terkos suyu ve hâvazası tesisatını havi olup taşır olan bodrum katından maada üç katlı iç dışı yağlı boyalı ve iki sarımsık tınamı 150 metre mürabbat mesahâli sahiyesinde denize nazır, Sarayburunundan Boğaze kadar ötünde bir bir hâli olan yarı fevkalade manzaralı 8000 sekiz bin lira kıymetli muhammenesinde bir bahane ile Beyoğlunda Kalyoncuçukulluğu mahallesinde Tekir ve Kömürü Zeynel sokaklarının köşesinde 9 No. ile murakkam kâğır (4) katlı cemaat üç oda bir taşlık bir helâ ve mutfaklı havi bir bodrumda ihbar elektrik ve terkos suyu tesisatını havi tınamı 12 buçuk metre mürabbat saha üzerine inşa edilmiş 2000 iki bin lira kıymetli muhammenesinde bir bahçe diğer bir hane suyunun ralesi zımnında ayrı yarı satılma üzere açık arttırma yapılmıştır. Esvat ve tahkimat hakkında vâz'ıyâ verilecektir ve keşif raporunda müfassa malumat mevcuttur.

Birinci açık arttırması 30/4/942 tarihinde tesadüf eden Perşembe günü saat 14 ten 16 ya kadar Beyoğlu Sulh Mahkemeleri kaleminde Başkâtipliği nezdinde yapılacaktır. Arttırma bedeli muhammen kıymetlerin yüzde yedim beşini bulmadığı takdirde en son arttırmanın tahhüdü baki kalmak üzere müzayade on gün temdit edilecek ikinci açık arttırması 11/5/942 tarihinde müsadif Pazartesi günü saat 14 ten 16 ya kadar İera edilecek en çok arttırana kat'î olarak hak edilecektir. İhale gününe kadar birikmiş ve birikecek belediye bina vergileriyle